

شرح قانون مدنی در رویه حقوق کنونی

- ✓ ارائه نظریات اصاتب حقوق مدنی
- ✓ ارائه و توضیح آراء وحدت رویه قضایی
- ✓ تشریح کامل نظرات اختلافی - فوقدانان
- ✓ تشریح کامل مواد قانونی با حواشی مختلف ذیل هر ماده

علی رسولی زکریا

سرشناسه	: رسولي زکريا، علي. ۱۳۶۹-
عنوان قراردادی	: ايران، قوانين و احکام
عنوان و نام پديدآور	: شرح قانون مدني در رويه حقوق کنوني: ارايه نظرات اساتيد حقوق مدني ... / مولف علي رسولي زکريا.
مشخصات نشر	: تهران، کتاب آوا، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهري	: ۸۸۴ ص.
شابک	: ۳-۳۲۳-۳۴۶-۶۰۰-۹۷۸؛ ۵۵۰۰۰ تومان
وضعيت فهرست نويسي	: فيبا
موضوع	: حقوق مدني - ايران
موضوع	: Civil rights - Iran
رده‌بندي کنگره	: ۱۳۹۵ ش ۴/۵ KMH۵۰۰
رده‌بندي ديويي	: ۳۴۰/۵۰۱۱
شماره کتابشناسي ملي	: ۴۵۹۰۲۷

شرح قانون مدني در رويه حقوق کنوني

انتشارات کتاب آوا

مؤلف:	علي رسولي زکريا
ناشر	کتاب آوا
نوبت چاپ	اول ۱۳۹۶
شمارگان	۱۰۰۰ نسخه
قيمت	۵۵۰۰۰ تومان
شابک	۳-۳۲۳-۳۴۶-۶۰۰-۹۷۸

نشانی دفتر مرکزی: انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، بن‌بست حقیقت، پلاک ۱، عتبات ۲، واحد ۴
شماره‌های تماس: ۶۶۹۷۴۶۴۵ | ۶۶۹۷۴۱۳۰ | ۶۶۴۰۷۹۹۳ | دورنگار: ۶۶۴۰۷۹۹۳

www.avabook.com avabook_kazemi@yahoo.com

فروشگاه کتاب آوا: اسلام‌شهر، خیابان صیاد شیرازی، روبروی دانشگاه آزاد اسلامی، جنب دادگستری
تلفن: ۵۶۳۵۴۶۵۱

هرگونه تکثیر این اثر از طریق ارسال یا بارگذاری فایل الکترونیکی، یا چاپ و نشر کاغذی آن بدون مجوز ناشر، به هر شکل، اعم از فایل، سی‌دی، افست، ریسوگراف فتوکپی، زیراکس یا وسایل مشابه، به صورت متن کامل یا صفحانی از آن، تحت هر نام اعم از کتاب، راهنما، جزوه، یا وسیله کمک آموزشی، در فضای واقعی یا مجازی، و همچنین توزیع، فروش، عرضه یا ارسال اثری که بدون مجوز ناشر تولید شده، موجب پیگرد قانونی است.

فهرست مطالب

نشانه‌های اختصاری	۲۱
سخن موافق	۲۳
قانون مدنی	۲۵
مصوب ۱۳۸۲/۰۲/۰۱ با اصلاحات بعدی	۲۵
تاریخچه حقوق مدنی	۲۵
مقدمه	۲۷
در انتشار و آثار و اجراء قوانین	۲۷

جلد اول در اموال

کتاب اول - در بیان اموال و مالکیت بطور کلی	۴۴
باب اول - در بیان انواع اموال	۴۴
فصل اول - در اموال غیر منقول	۴۷
فصل دوم - در اموال منقوله	۵۳
فصل سوم - در اموالی که مالک خاص ندارد	۵۶
باب دوم - در حقوق مختلفه که برای اشخاص نسبت به اموال حاصل می‌شود	۶۱
فصل اول - در مالکیت	۶۴
فصل دوم - در حق انتفاع	۷۴
مبحث اول - در عمری و رقبی و سکنی	۷۶
مبحث دوم - در وقف	۸۴
مبحث سوم - در حق انتفاع از مباحات	۱۰۵
فصل سوم - در حق ارتفاق نسبت به ملک غیر و در احکام و آثار املاک نسبت به املاک مجاور	۱۰۶
مبحث اول - در حق ارتفاق نسبت به ملک غیر	۱۰۶
مبحث دوم - در احکام و آثار املاک نسبت به املاک مجاور	۱۱۴
مبحث سوم - در حریم املاک	۱۲۴
کتاب دوم - در اسباب تملک	۱۲۶
قسمت اول - در احیاء اراضی موات و حیزات اشیاء مباحه	۱۳۶

۱۲۶	باب اول - در احیاء اراضی موات و مباحه
۱۲۸	باب دوم - در حیازت مباحات
۱۳۳	باب سوم - در معادن
۱۳۳	باب چهارم - در اشیاء پیدا شده و حیوانات ضالّه
۱۳۳	فصل اول - در اشیاء پیدا شده
۱۳۶	فصل دوم - در حیوانات ضالّه
۱۳۸	باب پنجم - در دفینه
۱۳۹	باب ششم - در شکار
۱۴۱	قسمت دوم - در عقود و معاملات و الزامات
۱۴۱	باب اول - در عقود و تعهدات به طور کلی
۱۴۸	فصل اول - در اقسام عقود و معاملات
۱۵۹	فصل دوم - در شرایط اساسی برای صحت معامله
۱۶۱	مبحث اول - در قصد طرفین و رضای آنها
۱۸۰	مبحث دوم - در اهلیت طرفین
۱۸۲	مبحث سوم - در مورد معامله
۱۸۴	مبحث چهارم - در جهت معامله
۱۸۸	فصل سوم - در اثر معاملات
۱۸۸	مبحث اول - در قواعد عمومی
۱۹۵	مبحث دوم - در خسارات حاصله از عدم اجرای تعهدات
۲۰۱	مبحث سوم - در اثر عقود نسبت به اشخاص ثالث
۲۰۲	فصل چهارم - در بیان شرایطی که در ضمن عقد می‌شود
۲۰۲	مبحث اول - در اقسام شرط
۲۰۹	مبحث دوم - در احکام شرط
۲۱۷	فصل پنجم - در معاملاتی که موضوع آن مال غیر است یا معاملات فضی
۲۲۷	فصل ششم - در سقوط تعهدات
۲۲۸	مبحث اول - در وفای به عهد
۲۴۱	مبحث دوم - در اقاله
۲۴۶	مبحث سوم - در ابراء
۲۴۸	مبحث چهارم - در تبدیل تعهد
۲۵۱	مبحث پنجم - در تهاتر
۲۵۵	مبحث ششم - مالکیت مافی‌الذمه
۲۵۷	باب دوم - در الزاماتی که بدون قرارداد حاصل می‌شود
۲۵۷	فصل اول - کلیات
۲۶۴	فصل دوم - در ضمان قهری

۲۶۷	مبحث اول - در غصب
۲۸۰	مبحث دوم - در اتلاف
۲۸۴	مبحث سوم - در تسبیب
۲۹۰	مبحث چهارم - در استیفاء
۲۹۳	باب سوم - در عقود معینه مختلفه
۲۹۳	فصل اول - در بیع
۲۹۳	مبحث اول - در احکام بیع
۳۰۰	مبحث دوم - در طرفین معامله
۳۰۱	مبحث سوم - در مبیع
۳۱۱	مبحث چهارم - در آثار بیع
۳۱۲	فقرة اول - در ملکیت مبیع و ثمن
۳۱۴	فقرة دوم - در تسلیم
۳۲۷	فقرة سر - در ضمان درک
۳۳۰	فقرة چهارم - در ضمان ثمن
۳۳۱	مبحث پنجم - در خیارات و کام راجعه به آن
۳۳۱	فقرة اول - در خیارات
۳۳۴	اول - در خیار مجلس
۳۳۵	دوم - در خیار حیوان
۳۳۶	سوم - در خیار شرط
۳۳۸	چهارم - در خیار تأخیر ثمن
۳۴۱	پنجم - در خیار رؤیت و تخلف وصف
۳۴۴	ششم - در خیار غبن
۳۴۷	هفتم - در خیار عیب
۳۵۶	هشتم - در خیار تدلیس
۳۵۸	نهم - در خیار تبعض صفقه
۳۶۰	دهم - در خیار تخلف شرط
۳۶۱	فقرة دوم - در احکام خیارات به طور کلی
۳۶۶	فصل دوم - در بیع شرط
۳۶۸	فصل سوم - در معاوضه
۳۶۹	فصل چهارم - در اجاره
۳۷۳	مبحث اول - در اجاره اشیاء
۳۹۳	مبحث دوم - در اجاره حیوانات
۳۹۴	مبحث سوم - در اجاره اشخاص
۳۹۵	فقرة اول - در اجاره خدمه و کارگر

۳۹۶	فقره دوم - در اجاره متصدی حمل و نقل
۳۹۸	فصل پنجم - در مزارعه و مساقات
۳۹۸	مبحث اول - در مزارعه
۴۰۸	مبحث دوم - در مساقات
۴۰۹	فصل ششم - در مضاربه
۴۱۶	فصل هفتم - در جعاله
۴۲۲	فصل هشتم - در شرکت
۴۲۲	مبحث اول - در احکام شرکت
۴۳۱	مبحث دوم - در تقسیم اموال شرکت
۴۳۹	فصل نهم - در ودیعه
۴۳۹	مبحث اول - در کلیات
۴۴۴	مبحث دوم - در تعهدات امان
۴۵۱	مبحث سوم - در تعهدات امانت گذار
۴۵۲	فصل دهم - در عاریه
۴۵۸	فصل یازدهم - در قرض
۴۶۱	فصل دوازدهم - در قمار و کرویج
۴۶۳	فصل سیزدهم - در وکالت
۴۶۳	مبحث اول - در کلیات
۴۷۰	مبحث دوم - در تعهدات وکیل
۴۷۶	مبحث سوم - در تعهدات موکل
۴۷۹	مبحث چهارم - در طرق مختلفه انقضای وکالت
۴۸۴	فصل چهارم - در ضمان عقد
۴۸۴	مبحث اول - در کلیات
۴۹۵	مبحث دوم - در اثر ضمان بین ضامن و مضمون له
۵۰۰	مبحث سوم - در اثر ضمان بین ضامن و مضمون عنه
۵۰۵	مبحث چهارم - در اثر ضمان بین ضامنین
۵۰۷	فصل پانزدهم - در حواله
۵۱۴	فصل شانزدهم - در كفالت
۵۲۵	فصل هفدهم - در صلح
۵۳۵	فصل هیجدهم - در رهن
۵۵۰	فصل نوزدهم - در هبه
۵۶۰	قسمت سوم - در اخذ به شفعه
۵۷۲	قسمت چهارم - در وصایا و ارث
۵۷۲	باب اول - در وصایا

۵۷۲	فصل اول - در کلیات
۵۸۰	فصل دوم - در موصی
۵۸۳	فصل سوم - در موصی به
۵۸۸	فصل چهارم - در موصی له
۵۹۰	فصل پنجم - در وصی
۵۹۵	باب دوم - در ارث
۵۹۵	فصل اول - در موجبات ارث و طبقات مختلفه وراث
۵۹۹	فصل دوم - در تحقق ارث
۶۰۷	فصل سوم - در شرایط و جمله‌ای از موانع ارث
۶۱۳	فصل چهارم - در حجب
۶۱۷	فصل پنجم - در فرض و صاحبان فرض
۶۲۴	فصل ششم - در سهم الارث طبقات مختلفه وراث
۶۲۴	مبحث اول - در سهم الارث طبقه اول
۶۳۰	مبحث دوم - در سهم الارث طبقه دوم
۶۳۵	مبحث سوم - در سهم الارث طبقه سوم
۶۴۱	مبحث چهارم - در میراث زوج و زوجة
۶۴۵	کتاب سوم - در مقررات مختلفه

جلد دوم - در انکاح

۶۵۰	کتاب اول - در کلیات
۶۶۶	کتاب دوم - در تابعیت
۶۷۵	کتاب سوم - در اسناد سجل احوال
۶۸۴	کتاب چهارم - در اقامتگاه
۶۹۰	کتاب پنجم - در غایب مفقودالاث
۷۰۲	کتاب ششم - در قرابت
۷۰۶	کتاب هفتم - در نکاح و طلاق
۷۰۶	باب اول - در نکاح
۷۰۶	فصل اول - در خواستگاری
۷۰۹	فصل دوم - قابلیت صحی برای ازدواج
۷۱۲	فصل سوم - در موانع نکاح
۷۲۳	فصل چهارم - شرایط صحت نکاح
۷۲۹	فصل پنجم - وکالت در نکاح
۷۳۰	فصل ششم - در نکاح منقطع
۷۳۱	فصل هفتم - در مهر

۷۴۵	فصل هشتم - در حقوق و تکالیف زوجین نسبت به یکدیگر
۷۵۵	باب دوم - در انحلال عقد نکاح
۷۵۶	فصل اول - در مورد امکان فسخ نکاح
۷۶۴	فصل دوم - در طلاق
۷۶۴	مبحث اول - در کلیات
۷۶۹	مبحث دوم - در اقسام طلاق
۷۸۰	کتاب هشتم - در اولاد
۷۸۰	باب اول - در نسب
۷۸۶	باب دوم - در نگهداری و تربیت اطفال
۷۹۳	باب سوم - در ولایت قهری پدر و جد پدری
۸۰۰	کتاب نهم - در خانواده
۸۰۰	فصل اول - در الزام به انفاق
۸۰۷	کتاب دهم - در حجر و قیمیت
۸۰۷	فصل اول - در بدلت
۸۱۷	فصل دوم - در موارد نصب قیم
	فصل سوم - در اختیارات و تعالیف و مسؤولیت قیم و حدود آن نظارت مدعی العموم در امور صغار و مجانین و اشخاص غیر رشید
۸۲۴	
۸۳۰	فصل چهارم - در موارد عزل قیم
۸۳۳	فصل پنجم - در خروج از تحت قیمومت

جلد سوم - در ادله اثبات دعوی

۸۳۹	کتاب اول - در اقرار
۸۳۹	باب اول - در شرایط اقرار
۸۴۴	باب دوم - در آثار اقرار
۸۵۰	کتاب دوم - در اسناد
۸۶۱	کتاب سوم - در شهادت
۸۶۱	باب اول - در موارد شهادت
۸۶۴	باب دوم - در شرایط شهادت
۸۶۷	کتاب چهارم - در امارات
۸۶۹	کتاب پنجم - در قسم
۸۷۹	منابع و مأخذ

سخن مولف

((لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ))

(سوره حدید، آیه ۲۵)

((يَا دَاوُدُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْكُم بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوَىَٰ))

(سوره ص، آیه ۲۶)

در تدوین و تلخیص مطالب این کتاب از کتب‌های مربوط به این درس که در آثار اساتید بزرگواری همچون استاد دکتر ناصر کاظمی، استاد دکتر مهدی شهیدی، استاد دکتر محمدجعفر جعفری لنگرودی، استاد دکتر سید حسن امامی، استاد دکتر سید حسین صفایی، استاد دکتر سید علی شایگان، استاد دکتر بهجت عیده، استاد دکتر سید علی حائری شاه باغ، استفاده‌های فراوان شده است در واقع این کتاب جدید در صد بیان مطالب این درس به صورت جامع و کلی در یک کتاب برآمده‌ایم که با مطالعه دقیق آثار حقوقدانان، سعی در تلخیص مطالب برای ارائه کتابی واحد بوده و صد این ندارم که مطالب مذکور در کتب این اساتید و دیگر اساتید را که حاصل زحمات این ساله آنها بوده، به خود نسبت دهم بنابراین سعی کرده‌ام نظرات مختص اساتید را تا حد امکان ارجاع دهم و در چاپ‌های بعدی با عنایت خداوند منان تمام مطالب ارجاع داده خواهد شد با این حال کتاب حاضر هیچگاه خوانندگان (دانشجویان، وکلا، قضات، اساتید) را از مراجعه به منابع اصلی این رشته از حقوق بی نیاز نخواهد کرد نهایتاً در تدوین این کتاب از رویه قضایی و نظرات فقها نیز بسیار استفاده شده است که در کتب دیگر اینجانب که در دست تالیف می‌باشد همین رویه دنبال می‌شود با این حال کتاب حاضر در چاپ‌های بعدی بسیار

جامع‌تر از این خواهد بود تا که بسیاری از نیازهای جامعه حقوقی کشور را پوشش بدهد در تدوین این کتاب هیچگاه به ارائه نظرات شخصی نپرداخته‌ام برای مثال هر عقدی همانند هر جرمی برای تحقق نیازمند عناصر سگانه تشکیل دهنده می‌باشد برای مثال در عقدی نظیر بیع هر سه عنصر، عنصر قانونی عقد (ماده ۳۲۸ و در عقود نامعین ماده ۱۰ قانون مدنی) و عنصر معنوی (قصد انشا) و عنصر مادی (در عقد بیع تملیک ثمن و مبیع از جانب متعاملین به یکدیگر و قبض مادی آن) لازم است که به عنوان ایده‌هایی جدید و با تمرکز و مطالعه در حقوق خارجی بدست آمده است که نویسنده به عنوان مثال به همین (عناصر تشکیل دهنده عقد) بسنده می‌کند و از ذکر دیگر نظرات خودداری می‌کند در کتاب حاضر نیز اینجانب با پرهیز از هر گونه دخل، قراردادن نظرات خود اقدام به تالیف این اثر نموده‌ام لذا در پایان لازم می‌دانم از زحمات مدیریت محترم کتاب آوا و همه عزیزان آن موسسه که همگی با تلاشی قابل تقدیر و ستایش مجبات چاپ این کتاب را فراهم آورده‌اند صمیمانه قدردانی و تشکر نمایم.

علی رسولی زکریا

پاییز ۹۵